

Cuvântul Ardealului

Apare oară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Organ al Partidului Poporului

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., ar pt. Primării și Autorității 1000 L. pe an!

Hristos mângăetorul și naționalitățile

Cu ocazia sf. Paști, serbate după ritul catolic, ziarele minoritare din Ardeal au fost pline de articole cari, făceau comparație între Hristos mângăetorul, învățăturile Lui și soarta, „penibilă” a minoritarilor dela noi, la cari le răspundem următoarele:

„...și orbiți de patima luptei ucigătoare, ei (ungurii) văd fața blândă a Mântuitorului și — nu aud dulcea lor mângăere a cuvintelor Sale „Eu sunt calea și viața.”

Astfel a răsunit graiul sufletesc al apostolului nostru a dlui V. Goldiș, în anul 1915, la Paști, graiul aceluia, care propovăduise învierea noastră a românilor în toată viața sa și care a mângăeat cu cuvintele de mai sus masa românilor rărită și decimată în războiul ce-l avea pentru interesele ei Ungaria, — războiul în care aproape jumătate din floarea românilor noștri s'au stins.

Zile de tristă amintire sunt acestea, — pururea neuitate, cari acum, când prin voința Atotputernicului le putem reaminti cu liniște ca suvenir — și când vedem pe minoritarii noștri serbându-și același praznic, — ne reapar și ne constrâng sufletul să analizăm trecutul comparându-l cu prezentul, să vedem cum eram noi și cum se comportă ei azi, deși nici un motiv nu au a se plânge?

„Cei tari ai voștri varsă sângele vitejesc, îl varsă... iar voi (românii) — zice dl Goldiș — nu murmurăți, nici mărire așteptați, nici răzbunare nu strigați ci, la ai voștri cu iubire gândind — vă rugați.”

Iată comparația! Căutând către aceste rânduri, gazetele ungurești din Ardeal, ne prinde mirarea și ne simțim condamnați pe un moment, ne simțim păcătoși în fața lui Dumnezeu, până ce nu revenim la adevăr și — cu câtă admirație și plăcere cetim frazele poetice, de altfel mincinoase din articolele kilometrice despre „învierea” lor mult dorită, cu atâta dispreț ni se îndepărtează sufletul nostru, de ei, văzând, cum lovesc în noi, indirect și cu lașitate. — Iată de ce.

Aceste vătări ale lor, cetite în străinătate, de cei, cari nu sunt

în clar cu sufletul de român și cu felul cum noi tratăm cu minoritarii, — apar ca și când la noi minoritarii ar fi lipsiți de drepturi, — nu au biserici, ba, chiar și pe stradă fieștecare are câte un censor lângă dansul spre a-l controla dacă nu cumva vorbește altă limbă decât cea românească.

„...orbiți de patima ucigătoare, ei nu văd fața blândă a Mântuitorului”, — nu au văzut — și azi, ca o ceată de ingeri inocenți și curați la suflet, blânzi, se valetă și își deplâng „soarta penibilă” — prin frumoasele pilde alui Hristos mângăetorul, profanate și aplicate, potrivite în poeticele fraze, chilometrice, prin organele lor de presă.

Istoria neamului nostru fost oropsit de ei, este arhiplină de fapte și documente, despre multele „drepturi” și „privilegii”-le dăruite de ei, nouă românilor, să vorbim numai din județul nostru amintind numai inchișorile cetății și a „vármegyiei”, unde părinții noștri erau inchiși și hrăniți cu pește sărat, fără să li se dea apă să bea, — sau să le povestească drumul dinspre Aradul-Nou, începând dela cetate, dincolo de pod, căți mucenici d'ai noștri au fost spânzurați acolo și mâncați de corbi și paserile ceriurilor, pentru simplul motiv că-și cereau biserici și școli, pentru că au culețat a se opune, „fișpanului”, care le poruncise să se lapede de credința lor strămoșească și să treacă la catolicism.

Iubiți concetățeni minoritari! Înainte de a vă plânge cu atâta amar, vă rugăm, cercetați și vedeți, că nu sunteți cătuș de puțin prezentați! — Nu păcătuiți și acum, mințind lui Dumnezeu și luând în deșert rândurile ale sfintei scripturi, ca și în trecutul apropiat 1915, când deși erați în „soarta” tâlharului din stanga lui Hristos, deși luptați cu moartea ce vă era sigură, — cu o mână strângeați de gât națiunea românească, închizându-le șocalele și oprindu-le ori ce manifestație religioasă în liber.

Au și voi sunteți astfel tratați la noi? De ce mai păcătuiți, intrând și mai adânc în nămolul păcatului, căci știți foarte bine că

noi „răzbunare n'am strigat” și nu strigăm!

De ce nu vă treziți odată și de ce nu vă lăpădați de patima urată și caracteristică a voastră, de a denunța falș și a lovi în acei cari vă ocrotesc și vă ajută pe voi împărțindu-și și pâinea frățeste!

Procesele verbale ale județului Arad, din anul 1700—1800, sunt

la dispoziția voastră în arhiva județeană, voi le-ați scris, sau cetiți monografia Aradului de: Márky, fratele vostru, toate acestea vor povesti vouă de suferințele românilor și atunci cred că o să mai slăbiți cu descântecele..

Hristos și acum vă zice: Eu sunt calea și viața — urmați-l!

Sextus.

Nouă orientare în politica externă a Ungariei

— Urmările tratatului italo-ungar. — Raporturile cu România. — Tratatul cu Jugoslavia —

Primul ministru maghiar, contele St. Bethlen, în ziua de Sâmbătă, 16 Aprilie a. c., a sosit la Budapesta venind din Italia.

În drum spre Budapesta, primul ministru a primit în vagonul său salon pe reprezentanții presei maghiare, căroră li-a făcut interesante declarațiuni, asupra tratatelor urmate cu dl Mussolini.

Dl Bethlen a accentuat, că urmează să completeze tratatele de până acum cu discuțiuni privitoare la detalii speciale în ce privește aranjamentele comerciale și mai ales pentru introducerea în Ungaria a unora din instituțiunile fasciste, cari s'au dovedit că au dat roade bune în Italia.

»Prin tratatul dela Roma — a spus textual contele Bethlen — Ungaria n'a voit altceva decât să se atașeze acelei mari puteri, care a manifestat oarecare interes față de ea. Motivele acestui pas sunt de natură economică și de politică externă.

»Accentuez — a continuat primul ministru ungar, — că în ce privește relațiile externe ale Ungariei, nădăjduiesc a putea exploata în mod avantajos aceasta amicitie. Ungaria va căuta, tocmai în vederea acestui scop, să-și îndrume în așa fel politica externă, încât, ajungând în armonie cu politica externă a Italiei, să sprijinească aceasta, scontând contra-servicii corespunzătoare din partea guvernului italian.

»Remarc însă, că alianța ungaro-italiană nu se îndreaptă împotriva niciuneia din statele învecinate, ci dimpotrivă, va promova strângerea legăturilor Ungariei cu acestea.

Raporturile cu România

Intrebat de ziaristi asupra raporturilor dintre Ungaria și România, contele Bethlen a declarat următoarele:

»Firește, nu poate fi vorba decât de apropierea de una sau de două din țările învecinate.

Sunt sigur, că între acestea România este întâia cu care, drept urmare a tratatului cu Italia, Ungaria va căuta realizarea unei înțelegeri prietenești.

»Credința mea nu este nejustificată, întrucât prin atașarea Ungariei la Italia, care cultivă cu mari nădejdi prietenia româno-italiană, în mod fatal, s'au

creiat condițiuni favorabile realizării unei apropieri româno-ungare.

Tratatul cu Jugoslavia

Asupra raporturilor cu Jugoslavia, dl Bethlen a declarat, că încă înainte de a pleca la Roma a tratat cu guvernul jugoslav, dela care a obținut asigurarea oficială că nu face obstacole pentru transitarea mărfurilor ungurești pe teritoriul jugoslav. În curând va începe iarăș tratativele cu guvernul din Belgrad și contele Bethlen e convins că le va termina în chip multumitor. În același timp contele Bethlen a desmăniț însă svonul, că se va duce la Belgrad spre a trata personal acolo o înțelegere cu guvernul jugoslav.

În ziua de 15 Mai a. c., primul ministru contele Bethlen va face un expozeu în fața Comisiunii externe a Camerei ungare asupra rezultatelor călătoriei sale la Roma.

Român, sau maghiar?

Un ziar maghiar din localitate primește din Alba-Iulia informația, că episcopul romano-catolic de acolo, contele Gustav Majláth, a numit pe dl dr. Momac, avocat în Arad administrator general al moșiei diecezei romano-catolice din Alba-Iulia, căreia i se revine sarcina să reguleze chestiile financiare zdruncinate ale acesteia.

Noi, cari cunoaștem foarte bine pe drul »Momac Döme« de pe vremea când aceste meleaguri strămoșești stăpâneau maghiarii, îl trecusem definitiv la tabloul renegaților. În România Mare, l am auzit recunoscându-și originea românească și fără să-i anticipăm încrederea, îl credeam, totuș, pocăit. Dar, rămâne adevărată zicala românească că: »Iupul își schimbă părul, dar năravul ba!»

În urmăre, noi îl vom înregistra și de-aci înainte, ca și în trecut și să ne creadă pe cuvânt că deloc nu-l regretăm.

Cetiți și răspândiți
Cuvântul Ardealului

Cum se calcă în picioare autoritatea legilor

— O nouă ispravă a lui Doli Wiegenfeld. — În atențiunea comisiei mixte de rechiziționare —

Doli Wiegenfeld, a »fericit« Valea-Jiului, vreme de câțiva ani. În timpul războiului, Doli a făcut »armata« în orașelul Petroșani, unde mezelurile stricate lăseră comandamentul german pe seama prizonierilor români și alte afaceri, — penibile, dar acoperite cu valul gros al uitării din partea autorităților românești — repede și într'un mod următor au făcut din sticlărul Doli un veritabil îmbogățit de războiu.

După terminarea războiului, Doli s'a încăpăținat să rămână pentru totdeauna în România, unde, dând uitării jocul său natal Mitrovitza din Jugoslavia. Dar, acum fiindu-i prea strâmt orașelul Petroșani, Doli a cumpărat un frumos imobil în Arad, în strada care poartă frumosul nume a lui Moise Nicoară.

Decând s'a stabilit în Arad, Doli este subiectul reporterilor ziarelor și îl cunosc toți ușieri Tribunalului. Are dosare voluminoase despre felul cum acest om știe să-și servească clienții, cari îl cumpără marfa. Uitasesc să amintesc, că Doli s'a apucat de vânzarea mobililor, în »rate« și pe prețuri »foarte scăzute.«

Dar aceia, pe cari i a păscut și li paște mai rău norocul, sunt locatarii din imobilul lui Doli, cari au născut-oare să-l cunoască pe acesta de proprietar al lor. Toată gama șicanelor este întrebuițată de către Doli împotriva acelor dintre locuitori, cari nu vor să se evacueze de bună voie, pentru că astfel să facă uzură cu locuințele devenite »libere«.

La prefectura poliției alte dosare voluminoase vorbesc despre martirajul locatariilor lui Doli.

În vara anului trecut, o locuință

din 2 camere și bucatărie, în curte, devenind liberă a fost rechiziționată pe seama doarei Iuliana Nagy, funcționară la stat și susținătoare de familie. Funcționara urma să-și ocupe noua locuință, deoarece imobilul în care își avea locuința amenințând să se prăbușească, trebuia evacuat întreg.

Dar Doli Wiegenfeld nu s'a dat bătut. El și-a luat de apărător pe un parlamentar român și pe un avocat, tovarăs cel dintâiu și printr'un recurs înaintat ministerului de interne a atacat hotărârea comisiei mixte de rechiziționare, motivându-ș recursul cu aceea că această locuință îi este indispensabilă, într'cât vrea să instaleze aci un birou de desenatori, pentru »fabrica de mobile.« — în nori — din str. Moise Nicoară 11.

Văzând Doli că decisiul ministerului întârzie, într'o bună zi el a închis locuința în chestinile unei societăți de înmormântare.

Aceasta dovedește evident că recursul înaintat împotriva hotărârei comisiei mixte de rechiziționare se bazează pe argumente absolute false.

Familia sârmanei funcționară este vecinic amenințată să fie înmormântată într'o noapte sub dărâmăturile imobilului unde-ș are de prezent locuința, în vreme ce Doli Wiegenfeld bătându-și joc de toate dispozițiile legilor românești și calcând în picioarele-i murdare autoritatea comisiei mixte de rechiziționare a județului, — încasează chiria grasă, care-i hrănește făcile de hienă.

Atragem atențiunea on. comisiei de rechiziționare și a autorităților noastre polițienești asupra acestui grav delict și vrem să credem, că rigorile sancțiunilor potrivite nu vor întârzia să fie luate. (cs)

Situația internă

— Svonuri de remaniere? Delegația română s'a întors dela Budapesta. — Presa maghiară și chestiunea recensământului. — Unificarea legislativă. — Călătoria dlui min. Lupaș la Paris —

Confratele bucureștean „Cuvântul“ pretinde a ști din „bună sursă“ că o remaniere se va face acum după închiderea Parlamentului. Cum acordul cu Partidul Național-Tărănesc, a căzut definitiv, — ziarul crede că dl general Averescu n'a mai avea motiv să întârzie remanierea.

Menționatul confrate precizează, că termenul ales de dl gen. Averescu ar fi sesiunea extraordinară festivă dela 10 Mai, — când guvernul s'ar prezenta în fața Parlamentului, cu o nouă fizionomie.

Din București primim știrea, că delegația română care a participat la conferința dela Budapesta, s'a înapoiat în Capitală. Ni se asigură că toate chestiunile în legitim au fost rezolvite și trecute într'un protocol, care va fi aprobat de guvernele respective.

Confratele maghiar „Erdélyi Hirlap“ din localitate, protestează împotriva faptului, că evreii din Ardeal și Banat vor fi trecuți pe buletinele de recensământ ca evrei, și nu ca maghiari.

Dealțul maghiarilor noștri, — presa și partidul maghiar, — cu sau fără voia evreilor, i-a trecut pe aceștia în rândurile minorității ungare.

Această tendință de a ascunde adevărul asupra numărului exact al minoritarilor sau maghiari prin adăugirea și a minorității evreiești din Ardeal și Banat în cadrul celei maghiare, este condamnată, fiindcă se urmărește o falsificare a realității.

Guvernul nostru, prin organele sale administrative trebuie să țină seamă de acest fapt, pentru a nu da loc la confuzii statistice, cari nu pot fi în interesul statului.

Ministerul justiției, a hotărât să acce-

lereze opera de unificare legislativă. În acest scop se vor extinde, codul civil și comercial din vechiul regat, precum și procedura civilă din Ardeal în întreaga țară. Codul penal fiind terminat, va fi supus la viitoarele dezbateri ale corpurilor legislative.

Dl I. Lupaș ministrul sănătății a plecat la Paris. Dsa se va întoarce în țară la începutul lunii Mai.

Interimatul ministerului a fost încredințat dlui ministru Goga care s'a prezentat azi, Luni dimineață la minister.

Patriarhul Cristea va vizita Ierusalimul

București. Imediat după sfintele sărbători ale Paștelui, I. P. Sa patriarhul dr. Miron Cristea va face o vizită patriarhului Ierusalimului.

Alegerea președintelui republicii cehoslovace

Praga. În cercurile parlamentare se afirmă, că alegerea președintelui republicii se va face la 26 sau 27 Mai c. Șeful partidului democrat-național dl Kramarz auditează și el și a început lupta împotriva dlui Masaryk. Aici se dă ca sigură realegerea dlui Masaryk.

Epilogul afacerii Grozăvescu

Viena. Cercetările împotriva asasiinei fostă soție a născutului Grozăvescu, sunt aproape terminate. Se continuă cu examinarea stărei mintale a ucigașei. Judecarea procesului va începe pe la mijlocul lunii Mai.

Ce urmărește Ungaria?

— Pact de amicitie cu Polonia? — Se agită iarăș chestia tronului Ungariei. — Un focar de neliniște —

Ziarul »Pești Napló« din Budapesta, publică telegrama corespondentului din Budapesta al ziarului »Prager Presse« din Praga, anunțând, că primul ministru contele Șt. Bethlen, va pleca înainte de vacanța de vară la Varșovia spre a încheia acolo un pact de amicitie la fel cu cel semnat la Roma.

În cercurile politice din Praga domnește convingerea, că contele Bethlen este de a se asigura și la Varșovia, împotriva Micei Înțelegeri.

»Vossische Zeitung« din Berlin are știri identice primite dela corespondentul său din Praga.

Și acest ziar berlinez împărtășește părerea colegului său menționat mai sus! că adică, ar fi vorba de o accentuare a politicii maghiare îndreptată împotriva Micei Înțelegeri

Tot la acest loc înregistrăm și o altă știre, pe care confratele bucureștean »Universul« o primește dela corespondentul său din Belgrad.

Corespondentului din Belgrad al menționatului confrate i s'a comunicat dela Budapesta, că dela înapoierea contelui Bethlen, cercurile politice maghiare răspândesc tot felul de versiuni, cari de cari mai fanteziste în privința situației tronului Ungariei.

Pe tema acordului italo-maghiar, fantezia maghiară brodează.

Dar politica nu poate fi condusă după fantasmagorii, ci totdeauna sunt meniți să sufere cei cari nu și dau seama de realitate și se lasă târâți de amăgiri.

Demisia guvernului jugoslav

— Spre un guvern de concentrare. — Cine va forma noul cabinet? Motivele demisiei —

Sâmbătă după amiază la ora 5, s'a ținut un Consiliu de miniștri, hotărând demisia cabinetului. După consiliu primul ministru Uzunovici s'a prezentat în audiență la rege, cărui i-a înaintat demisia guvernului. Demisia este motivată de faptul că după rezolvirea legilor financiare și după votarea bugetului, țara are nevoie de un guvern de concentrare, care să reprezinte cu mai multă autoritate țara întreagă.

După dl Uzunovici a fost chemat în audiență la palat președintele Scupcinei, dl Trifcovici. Dsa a fost consultat de rege asupra persoanei pe care o recomandă ca să alcătuiască viitorul guvern.

Dupăcum se afirmă președintele Camerei i-a sfătuit pe rege să însărcineze cu formarea noului cabinet sau pe dl Vukicevici, ministru al Instrucției publice în cabinetul demisionat, sau pe fostul ministru de culte Trifunovici.

La ora 9 și jumătate dl Vukicevici a fost chemat în audiență de rege și în cercurile politice se afirmă că a și fost însărcinat cu formarea noului guvern.

Dl Vukicevici face parte din gruparea radicală, care s'a retras în cursul anului trecut din partid, împreună cu vicepreședintele Liuba Jovanovici, din cauza unui conflict pe care l-au avut cu defunctul președinte al partidului Nicola Pasici. După moartea lui Pasici, întregul grup disident, compus din 12 deputați, a reintrat în partid.

În cercurile politice se crede, că Vukicevici va pune un guvern de coaliție cu partidul democrat și cu clericali sloveni. Democraților li s'a oferit 4, iar slovenilor 3 portofolii, urmând ca celelalte să fie ocupate de membri ai partidului radical. Ministru de externe va fi, probabil, dl Voja Marinkovici, membru al partidului radical.

„Muncă constructivă, sau naționalizare“

— Teoria dlui A. Dózsa —

Intr'un articol apărut în coloanele ziarului Clujan „Keleti Újság“, dl Andrei Dozsa, președintele „Societății scriitorilor unguri din Ardeal“, se silește să se convingă, cu orice preț că ar fi o nespun de mare deosebire între munca constructivă și naționalizarea cerului de presa română.

Pentru a ne convinge tot mai mult, că nu avem nevoie de naționalizarea orașelor, dl Dozsa susține că poporul român, că și cel maghiar, nu lu-bește orașele și mai preferă să stea la sate. De aci dsa tragă concluzia să fie lăsat Românul în pace și să nu-l forțeze nimeni ca să populeze orașele.

Din parte-ne, analizând propunerea

onorabilului sexagenar dl Dozsa noi găsim foarte gentilă. Dar să ni se ierle s'o spunem că Ungurii, cari după cum însuș o mărturisește aceasta dl Dozsa, nu iubesc orașele, sunt foarte bine reprezentaji în toate centrele Ardealului și Banatului.

Iar noi, ce voim? Noi „rusticii“ Români nu voim altceva decât să avem o populație românească orășenească, corespunzătoare proporției ce există între populația rurală și orășenească maghiară din România-mare.

Dl A. Dozsa are cuvântul să ne răspundă întrucât găsește exagerată cererea noastră.

CINE MA ELISABETA.

Azi, după masă la orele 6, 7 Jum. și 9

MADONA STRĂZII

Film sentimental cu scene indolsetoase, cu renumiți actori: VIOLA DANA și MONZE BLUE.

Prețuri obținute.

Vine: Harrold Loyd!

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE“, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. :: serviciu punctual.

x La salonul fotografic Géza Nagy din 3 bucăți fotografii lucrate artistic, una colorată. La comanda noi primiți și o fotografie mărită lucrată artistic, pe lângă preț redus. (352)

Situația externă

— Dela comisiunea de desarmare. — Diferendul italo-jugoslav se aplanează? — Bulgaria imitează pilda Ungariei. — Situația în Extremul Orient. — Ce vrea Germania —

La Geneva se face în comisiunea pentru dezarmare o lungă discuțiune asupra limitării înarmărilor prin metoda indirectă a limitării cheltuielilor bugetare. Cum această problemă are două aspecte: publicarea bugetelor și limitarea cheltuielilor militare, în sânul comisiunii s'a produs atât de serioase deosebiri de vederi, încât soluționarea problemei a rămas să se realizeze la a doua citire a proiectului, când se speră să se ajungă la o formulă acceptată de toată lumea.

În ceea ce privește inițiativa președintelui Coolidge pentru limitarea înarmărilor navale, s'a pus în practică formula a unei conferințe numai în trei. Această conferință la care vor participa prin urmare numai Statele Unite, Anglia și Japonia se va întruni la 12 Iunie.

Correspondentul din Belgrad al ziarului italian „Il Lavoro d'Italia” din Roma, anunță că ministrul Jugoslaviei a Roma a primit instrucțiuni din partea guvernului să declare dlui Mussolini, că Jugoslavia este dispusă să ratifice convențiile dela Nettuno și să nu facă nici o dificultate transitului mărfurilor ungurești pe teritoriul jugoslav până la Fiume, dacă guvernul italian va înțelege să atace independența sau drepturile de suveranitate ale Albaniei.

Ziarul organizației naționaliste bulgare „Mir” din Sofia, publică un articol fond în care se ocupă de succesele obținute de Ungaria în privința desființării controlului militar și financiar interaliat. „Mir” invită guvernul bulgar să pretindă la viitoarea confe-

rință dela Geneva desființarea despăgubirilor de război și a controlului militar.

În cercurile politice se afirmă că acest articol este inspirat de guvern, întrucât la congresul partidului guvernamental dela Starazagora, s'a votat o moțiune în care se protestează împotriva despăgubirilor de război și se lansează ideea ca Bulgaria să refuze plata lor.

Se anunță din Londra: Comitetul central al partidului național chinez, Koumintang, a hotărât desființarea guvernului cantonez și darea în judecată a miniștrilor, precum și arestarea șefilor comuniștilor.

Miniștrii de justiție și agricultură și reprezentantul diplomatic al sovietelor Borodiu, vor fi imediat arestați.

Ministrul de externe Chen, nu este pus pe lista celor cari urmează să fie arestați și deși judecății, pentru că a sprijinit mișcarea sudistilor.

Hotărârea comitetului central al partidului naționalist chinez a produs o bună impresie în rândurile coloniei engleze.

Această acțiune este socotită ca ruperea definitivă a relațiilor dintre partidul naționalist și partidul comunist.

Potrivit angajamentelor dela Geneva, Germania urmează să distrugă fortificațiile din regiunea Königsberg. Guvernul dela Berlin nu înțelege, însă, — după cât se pare, — să i se controleze executarea acestui angajament, faptul a provocat protestul atașajilor militari aliați la Berlin, cari au reclamat faptul conferinței ambasadorilor.

Rămășițele pământesti a generalului Bem vor fi transportate la Varșovia

Generalul Bem, cunoscutul luptător din 1848 pentru libertatea Ungariei, care fusese înfrânt în două rânduri, în luptele mari și decisive în Ardeal de către Avram Iacub Regele moșilor, după cum se știa a fost înmormântat în comuna Aleppo din Siria.

Polonezii fiind mândri de bărbații cari s'au distins și a căror nume s'a înscris în istoria altor națiuni, au decis să-i readucă pe toți aceștia pe pământul patriei eliberate.

Astfel președintele republicii Poloneze dl Moschidi a inițiat exhumarea și transportarea din Aleppo (Siria) a rămășițelor pământesti ale generalului

maghiar din 1848, „staica Bem”, hotărându-se a fi pus pentru odihna de vaci la Varșovia, capitala Poloniei.

Comitetul de inițiativă se mai compune din: dl Paldutzky, mareșal și primministru, dl locțiitor de primministru Bartel, ministru de externe dl Zalesky, dl Kemal Jachia bei, reprezentantul Turciei la Varșovia, dl Alexandru Belitscho, repr. Ungariei la Varșovia.

În cimitirele din Ardeal, sunt îngropați numeroși bărbați distinși ai Poloniei, precum se vede. Incurajări vor fi repatriati prin îngrijirea comitetului de inițiativă.

Internațional.

Nemzeti FC. — NAC-Törekvés comb. 4 : 1 (0:1)

Univ. Voclovia, Academia comb. — Budei 33 FC. 2 : 2 (2:1)

CAA. (AAC) — MTK (Măcău) 2 : 1 (0:0)

București.

Ox-ford City — Juventus 0 : 0

Subolica-BAKFC — ZSAK 3 : 1

Budapesta.

Ferencváros — Spárta 3 : 1

Hungaria — Ujpest 3 : 0

Tricolor — Voința Victoria 3 : 2

Unirea — Victoria 4 : 1 (1:1)

Rezultatul din 18 Aprilie 1927.

Gloria-CFR. — TMTE 2 : 2 (2:0)

SAND — AMEFA 2 : 1 (0:0)

Spre mare surpriză, Sand, jucând cu mult elan și ambiție, învinge pe AMEFA.

Arbitru: Crâșnic.

Ga.

INFORMATIUNI

Fuziunea școlii normale confesionale, cu școala normală de stat din Arad

Vineri seara, dl T. Patriciu, directorul general al învățământului primar, a părăsit orașul nostru, unde a tratat cu Consistorul ortodox al eparhiei Aradului, fuziunea școlii normale confesionale cu școala normală de stat din localitate.

În urma tratatelor, s'a stabilit un acord complet, hotărându-se contopirea ambelor școli pe ziua de 1 Septembrie 1927, sub conducerea dlui Ciuceanu, directorul școlii normale de stat.

Școala normală fuzionată se va chema școala normală confesională ortodoxă de stat dl Tichindeal.

Acordul stabilit în toate detaliile a fost iscălit de P. Sa episcopul Gr. Comșa al Aradului și dl Titus Patriciu, directorul general al învățământului primar, împuternicitul ministerului de instrucție.

Averea școlii confesionale va trece asupra ministerului de instrucție, din veniturile căreia se va folosi școala normală ortodoxă confesională.

Grav accident a delegațiilor români la Belgrad

Belgrad. În urma inițiativei dlui Iorga legațiile română, franceză, cesoslovacă au depus Sâmbătă o coroană pe mormântul Eroului necunoscut.

La întoarcere unul din automobilele care transporta delegații români s'a răsturnat în prăpastie. Au fost răniți fără gravitate dl Alexandru Balș la mână dreaptă, preotul Popescu la cap și dr. Bănescu, profesor la Cluj. Răniții au fost pansați la spital, fiind lăsați apoi liberi. Drii afirmă că rănilile nu prezintă nici o gravitate.

O gravă eroare judiciară

Consiliul de război al corpului 4-a ne anunță din Iași, a judecat recursul fostului casier de c. f. r. Bălți din Basarabia, Berembeii care a fost condamnat la 5 ani închisoare și un milion jumătate lei despăgubiri pentru delapidare.

În realitate din recursul judecat acum se constată că acest casier n'a săvârșit delapidarea și că el a fost victima unui furt. Berembeii a fost totuși condamnat atunci și a făcut până acum 3 ani închisoare.

Consiliul de război l'a pus în libertate și l-a reintegrat în slujbă.

Linie aeriană italo-română

Guvernul italian tratează înființarea unei linii aeriene care, pornind din Italia să treacă prin Grecia și Bulgaria până la România. Mai târziu linia va fi prelungită până în Rusia sovietelor. Noua linie urmează să fie înființată încă în cursul acestui an.

Seminar teologic ort. rom. atacat cu pietri

În noaptea de 15 spre 16 la orele 3 și jumătate indivizi necunoscuți au bombardat Seminarul teologic greco-ortodox din Cluj cu pietre, spargând mai multe geamuri, între cari și geamul dlui profesor Liviu Munteanu. De aici, din Strada Nic. Bălcescu, au trecut în Strada Paris, aruncând cu pietri în ferestrele caselor. Ordonanța unui ofițer, trezindu-se din somn, a tras mai multe focuri de revolver în aer, după care indivizii necunoscuți au dispărut în noaptea.

Cazul se cercetează, deoarece există bănuieli că avem de a face cu un atentat al studenților universitari evrei.

Concursul de avioane dela Pipera

Ni-se anunță din București:

La aerodromul dela Pipera au sosit, în vederea concursului deschis de ministerul de război, cinci avioane cesoslovace și un italian. Avionul italian a realizat un uimitor spectacol în care știința pilotului Bottala, recordman mondial, unită cu curajul amplificat de fantazie, a impresionat adânc asistența. Pilotul Bottala a jonglat agil și virtuos cu avionul, descriind în aer cutreștoare artificii de imaginație, desfășurând evoluții și acrobații care atingeau imposibilul.

Măine, poimăne, avionul cu salturile lui ritmice se va pierde luat de un excelsior vertiginos în astre, ca liricul clown al lui Banville.

Sinuciderea protopopului L. Tarnoczy

ORADEA. — Protopopul Tarnoczy Lajos din Bihor, care în urma persecuției partidului maghiar a fost dimis din postul de protopop reformat al Bihorului, a încercat să se sinucidă, luând o mare cantitate de otrăvă. Observat la timp de către familie a fost chemat numai decât medicul, care aplicându-i o spăritură de stomac, a reușit să-l redea vieții.

Spectacolele zilei

Teatrul orașenesc.

Marți: La orele 8 opera „Carmen” cu concursul renumitei aradane Geni Opere.

Cinema Apollo.

Marți: Va rula filmul o neîntrecută comedie alui Patt și Patachon. Reprezentațiile încep în zilele de lucru la orele 4 și jumătate, 6, 7 și jumătate și 9 seara, iar Duminică și în sărbători dela orele 3—9.

Cinema Urania.

Marți: Harry Piel, cel mai nou film de aventuri.

Reprezentațiile încep în zilele de lucru la orele 4 și jumătate, 6, 7 și jumătate și 9 seara iar Duminică și în sărbători dela orele 3—9.

Cronica sportivă

Rezultatul din 17 Apr. 1927.

Gloria CFR. — SAND 1 : 0 (0:0)

Duminică în ziua de 17 a. c. pe arena, Gloria s'au întâlnit echipele Gloria-CFR. și SAND din Subolica, în cadrul unui match internațional, din care luptă a ieșit învingătoare echipa Gloria.

Tot jocul a parcurs într'un vânt puternic.

Sand începe și înaintază spre poarta inamică, atacurile însă sunt rând pe rând zădărnicele de către Husztig și Magori cari au fost la culmea chemării. Urmează după aceea o joacă variată, fără însă să fie rezultat.

În repriza doua, Gloria fiind favorizat de vânt, atacă vehement poarta inamică, portarul Siflis însă parează frumos șocurile date.

În minutul 34 Tisza cu mingea primită dela Magori, înaintază spre poarta inamică, trecând linia de apărare, marchează un foarte frumos goal (1:0).

După goal, SAND începe atacuri din ce în ce mai vehemente — apărarea Gloriei însă nimiceste cu desăvârșire orice acțiune. SAND, cu toate că a desfășurat un joc de precizie, cum n'am mai văzut la multe echipe totuși linia înaintașilor, cu nesiguranță lor înaintea porții, n'au putut ajunge la rezultat.

Din SAND am remarcat pe portarul Siflis și linia de apărare, din Gloria, pe portarul Szabolesi, Husztig, Magori și Muntean.

Arbitru: Kubick.

AMEFA — TMTE 4 : 1 (1:0)

Echipa AMEFA, întâlnită cu Auer II, după repriza I, cu un rezultat minimal de (1:0) în repriza doua, a învins cu ușurință echipa Timișoreană.

Arbitru: Darázs.

Amicale.

SAC. (ATE) — CAT. (TAC) 1 : 0 (0:0)

Echipa SAC. (ATE) spre mare surpriză învinge la Timișoara pe TAC.

KAC — Brașovia 2 : 2 (1:1)

**Halo! S'a deschis Salo-
nial de pălării Halo!**
„HEDI”

Arad, Str. Dosoftei No. 4. Unde
eu sosit cele mai ieftine și mai
moderne modele de pălării. 993

Primăria comunei Șiria.

Nr. 1096—1927. 1015

Publicațiune.

Primăria comunei Șiria, pu-
blică licitație referitor la darea
în arendă a localului de prăvălie
proprietatea comunei Șiria pe
timp de trei ani.

Licitațiunea se va ține în zia
de 25 Maiu 1927 la ora 10 a. m.
pe lângă respectarea legii con-
tabilității Publice.

Șiria, la 10 Aprilie 1927.

Primăria.

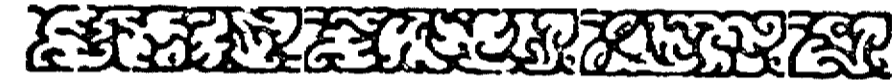
Haine (blouse) croșetate,

veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, saluri
elegante de mătase, tricouri (indispens.)
se capătă pe lângă prețuri convenabile la

SZÁNTÓ, Str. Eminescu 6.
Arad. 245

Dacă vrei să dejeunezi sau să cini ieftin și să fii servit
ooo constiincios caută ooo

hala de vin a viticulturii „Minorților”
aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri escelente!
Deschis până la ora 12. ooo 511

In atențiunea viticultorilor!

Contra molilor de struguri încă la stropirea dintâi

mestecă în soluția de peatră vânăță „ARZOLA”

și în contra roauăi ooooo 992

mestecă în soluția de peatră vânăță „SULFAROL”.

La 100 litre soluție de peatră vânăță trebuie 1/3 kgr. »Arzola« și 1/3
kgr. »Sulfarol«. Ne putem apăra deodată contra peronosporei, mo-
lilor de struguri și roauăi.

Cu siguranță îți va rămânea recolta!

De vânzare la: **Societatea Comercială Economilor Arad.**

Imprimeria Judetului S. A.

Arad, Str. Gh. Lazar No. 17.

Execută tot soiul de tipărituri aparțină
toare artei tipografice. — Depozit de im-
: primare secretariale și advocațiale. :

Regatul României
Prefectura Județului Arad.

No. 10934—1927. 1009

Publicațiune.

Ministerul Cultelor și Artelor,
având în vedere dispozițiunile art.
3, al legii din »Organizare a
Teatrelor Naționale și Controlul
Spectacolelor în România« cu
ordinul No. 16399/1927, din 8
Aprilie a. c. a fixat termen pe
zia de 11 Mai a. c. pentru exa-
minarea teoretică și practică a
tuturor persoanelor cari predau
lecțiuni de dans în România.

În consecință, Vă rugăm toate
autoritățile din județ, că până la
25 Aprilie să ne raporteze nu-
mele tuturor persoanelor cari
exercită în prezent profesiu-
nea de maestru de dans, cu »rătarea:
localității unde stă, autorizațiunei
de funcționare (Nrul, data și so-
cietatea ori autoritatea care a
eliberat-o etc.), dacă are și refe-
rințe din partea autorităților lo-
cale asupra reputației personale
a profesorului de dans, precum și:

A încunoștința pe acești pro-
fesioniști, fie că posedă sau nu
vre-o autorizațiune de funcționare
din partea vre-unei autorități cen-
trale sau locale, au să se con-
formeze următoarelor dispozi-
țiuni:

1. Să trimită direct Ministeru-
lui Cultelor și Artelor — Direc-
țiunea Generală a Artelor și Te-

atrelor — pentru examinarea
maestrilor de dans, până cel mai
târziu la data de 2 Mai a. c., o
cerere pentru acordarea autori-
zațiunilor de a exercita profesiu-
nea de maestru de dans însoțită
de următoarele acte:

- a) Certificatul de cetățenie ro-
mână;
- b) Certificatul de moralitate;
- c) Diplome sau certificat de
studii, ce posedă, în original, iar
în lipsa acestora un certificat
dela autoritatea locală (Primărie,
Prefectura de județ sau Poliție)
că profesează și anume de când,
meseria de maestru de dans.

2. După înaințarea celor de
mri sus, solicitatorii sunt obligați
a-se prezenta în ziuă de 11 Mai
la ora 9 dimineața în sala Sieder-
tafel din București, Strada Aca-
demiei No. 90, unde Comisiunea
va proceda la examinarea teore-
tică și practică a acestora asupra
artei dansului și unde vor depune
suma de Lei 500, ca taxă de
examen.

Arad, la 13 Aprilie 1927.

Pt. Prefect: (ss) Dr Lazar.

Șeful serv.: (ss) Petruțiu.

Var, ghips și ciment

angro și în detail la ooo 1013

IOAN LINGURAR
ARAD, Piața Catedralei No. 8.

Primăria comunei Seleș.

Nr. 220—1927 1011

Publicațiune.

Primăria comunei Seleș, pu-
blică din nou concurs pentru an-
gajarea unui inginer, cu deco-
pierea verificarea și traducere
foilor cadastrale în limba română
1000 poziții.

Ofertele se vor înainta pe
data 32 Mai 1927, la biroul no-
tarial al com. Seleș.

Licitațiunea se va ține în
conformitate cu legea contabili-
tății publice în localul primăriei.
Seleș, la 15 Aprilie 1927.

Primar: Ioan Buzna.

Notar: Cochlan.

Citiți Cuvântul Ardealului!

Primăria comunei Seleș.

Nr. 221—1927. 1012

Concurs.

Pentru întocmirea cârților fun-
duare ale comunei Seleș publi-
căm din nou concurs.

Reflecții vor înainta cer-
rile în scris sau personal la bi-

roul notarial al com. Seleș, pe
la data de 23 Mai 1927.

Licitațiunea se va ține în
conformitate cu legea contabili-
tății publice.

Seleș, la 15 Aprilie 1927.

Primar: Ioan Buzna.

Notar: Cochlan.

Primăria comunei Sâmbătești

No. 18—1927.

Publicațiune.

Se publică licitațiune pe
de 15 Mai 1927 la orele 9 a.
m. pentru angajarea unui inginer
care va face traducerea și
cadastrelor și verificarea acestora.

Licitațiunea va ține în
conformitate cu art. 71—82
legea contabilității publice.

Sâmbătești, la 12 Aprilie 1927.

Primar

Direcțiunea Uzinelor de Gaz
a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de
rie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a
mina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scâlca. Instala-
necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de re-

Uzinele Comunate Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muclu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 28,

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public
ce privesc comenziile etc.

Citiți și răspândiți „Cuvântul Ardealului”

Dacă aveți nevoie de

ANUNȚ

modern, **efectuos,**
cercetați **Administrația**

„Cuvântul Ardealului”
din Arad, Strada Românului Nr. 6.